

„OD ALŠE K HURVÍNKOVI“

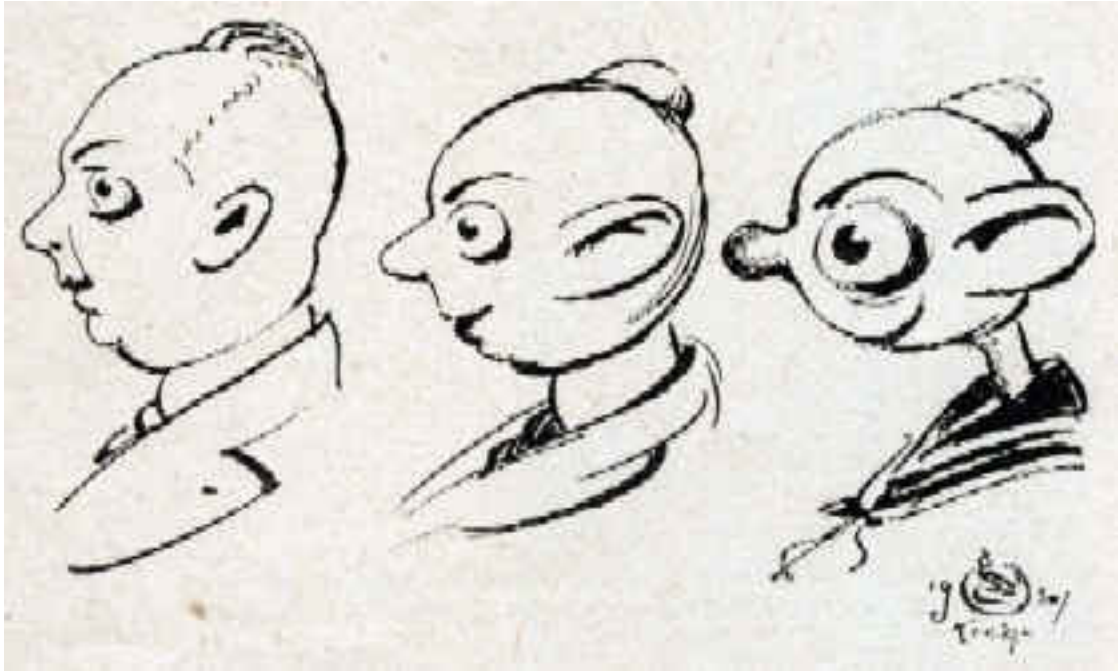
Na loňském Mazikongresu zazněla z mé duše přednáška na téma: „Mikoláš Aleš a hrady Žebrák a Točnick“. Rok se s rokem sešel a Mikoláš Aleš se neztratil z našich vhladů a je tu zase, a proto si Vás znovu dovoluujeme obtěžovat jeho a naší maličkostí.

V našem archívu Alšových kreseb jsme totiž objevili jeho kresby z dosud nepublikované oblasti:

Uhlíková kresba Mikoláše Aleše,
poprvé reprodukována v měsíčníku Loutkář, roč. XIV-1927/28

Na Alšově obrázku vidíme mistra Matěje Kopeckého v úžasně poutavém profilu a dva obrázky loutek. A právě ztvárnění loutkového světa rukama Mikoláše Aleše je dosud neznámou oblastí a je do budoucna badatelskou výzvou. Ale vraťme se k tématu této přednášky.

S Mikulášem Alšem spolupracoval i autor těchto kreseb, loutkař Josef Skupa. Na obrázku vidíme podoby Hurvínka v různých obdobích. Jeho první podoba je nápadně podobná samotnému Skupovi. Korekce v druhé podobě zvýraznila dva rysy, a to nos a uši.

Třetí, tady klasická podoba Hurvínka, ještě výrazněji posiluje uvedené prvky a přidává ještě olbří očiska a ležérnost oblečení.

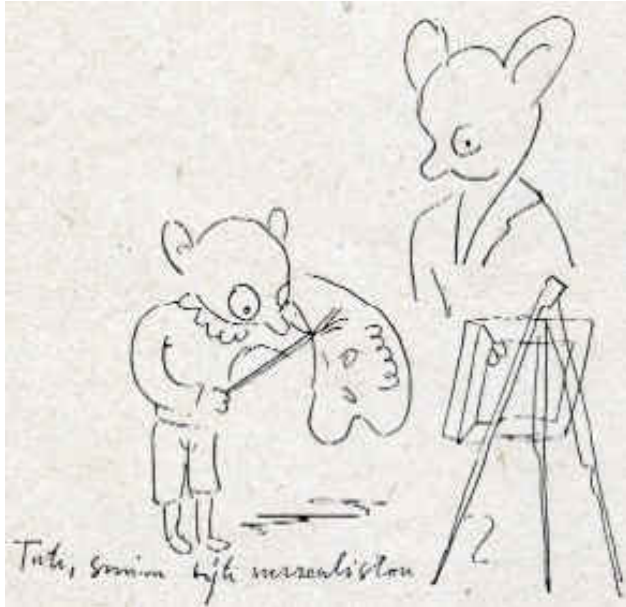
Na fotografii vlevo vidíme Josefa Skupu s Hurvínkem v náručí. V pozadí zasněně pohlíží Josef Spejbl.

Jestliže taťuldovi dal Skupa své jméno, k Hurvínkovi, zdá se, otcovsky přilnul. A přitom je postavička Spejbla podstatně starší než Hurvínka. Do roku 1926 totiž nahrazoval Hurvínka Kašpárek Matěje Kopeckého.

Jak však je Josef Skupa spojen s Plasy a Točnickem?

Skutečným tvůrcem obou loutek je dvorní řezbář Divadla Spejbla a Hurvínka Gustav Nosek, jehož rod je původem z Plas.

Jak dokázal jít Hurvínek a Spejbl s moderní dobou, o tom svědčí následující obrázek.

„Nová šťastnější poválečná doba“ přinesla Josefu Skupovi dne 3. února 1948 titul národního umělce, který mu udělil ještě před Únorem 1948 sám předseda vlády Klement Gottwald.

Všimněme si, že obě postavičky jsou již znárodnělé a slouží všem vrstvám pracujícího lidu.

Hledáme-li vztah Spejbla a Hurvínka k Točnicku, nacházíme ho snadno. Josef Skupa byl strýcem rodiny Majerových z čp. 1 a čp. 30 v Točnicku.

Rozlučme se posledním obrázkem, na níž je novoročenka pana Skupy.

(obrázek na další straně)

Najdeme na ní s ověncenou hlavou Spejbla, pod ním vykulenou hlavu Hurvínkovu a v zem pohlížející hlavu Skupovu nebo snad kolegy F.A. Zubatého?

Závěrem poprosím Báru od báru, aby pustila ukázkou raného Skupova Hurvínka.

Děkuji za pozornost.

PŘEDSEDA VLÁDY

v Praze dne 3. února 1948.

Vážený mistře,

vláda Československé republiky se usnesla na svém zasedání dne 3. února 1948 udělití vám titul "národního umělce" jako tvůrce nového druhu loutkového umění a autora národnějších loutkových postav Spejbla a Hurvínka.

Blahopřejí vám srdečně k této poctě, které je spravedlivým oceněním vaší mnohaleté umělecké práce, předchůdné sřívým lidovým humoru a mající ohlas vzkutku v nejširších vrstvách našeho lidu, počínaje nejmladšími jejich příslušníky.

Přijměte, prosím, mé upřímné pozdravy a přání zdraví a tvůrčích sil.

Národní umělec

prof. Josef Skupa,

Praha.

Shunya